

Muzeum Polskich Formacji Granicznych

<https://muzeumsg.strazgraniczna.pl/muz/formacje-ochrony-granic/rys-historyczny/po-1991/24091,Pomorski-Oddzial-Strazy-Granicznej.html>
2024-07-16, 21:17

Pomorski Oddział Straży Granicznej

Sytuacja polityczno-społeczna w Polsce i w Europie Środkowo-Wschodniej na przełomie lat osiemdziesiątych i dziewięćdziesiątych XX wieku była impulsem zmian w systemie ochrony granic Rzeczypospolitej. Wyznaczając ówczesnie terytorium w pełni suwerennego i demokratycznego państwa, granica kraju nad Wisłą przestała stanowić barierę polityczną, która wcześniej izolowała społeczeństwo od wpływów zewnętrznych, ograniczała swobody ruchu obywateli i zmuszała do rozwijania stosunków gospodarczych, kulturalnych i politycznych w bloku państw socjalistycznych. Formacja Wojska Ochrony Pogranicza (WOP), istniejąca w warunkach politycznych i gospodarczych okresu PRL, nastawiona na silne fizyczne ochranianie granicy, separujące kraj od zewnątrz, przestała mieć w nowej rzeczywistości rację bytu. Początek zmian dały ustawy z dnia 12 października 1990 r. o ochronie granicy państwowej oraz o Straży Granicznej^[1]. W miejsce Wojsk Ochrony Pogranicza powołana została do ochrony granicy państwowej na lądzie i morzu oraz kontroli ruchu granicznego, jednolita, umundurowana i uzbrojona, formacja – Straż Graniczna. Aby zachować ciągłość realizacji zadań w czasie półrocznego okresu, który ustawodawca przewidział na zorganizowanie nowej instytucji, funkcjonowały równolegle dwie jednostki: tworzona Straż Graniczna i rozformowywane Wojska Ochrony Pogranicza^[2].

Teren pogranicza województwa szczecińskiego obejmowała Pomorska Brygada WOP (PBWOP), utworzona w pierwotnym kształcie w październiku 1945 r., jedna z kilkunastu brygad, które chroniły granice PRL. Zarządzeniem nr 6/91 z 14 lutego 1991 r., odnoszącym się do terytorialnego zasięgu działania oraz organizacji terenowych organów Straży Granicznej, Komendant Główny Straży Granicznej w Warszawie polecił utworzyć komendy dwunastu oddziałów tej formacji, w tym Komendę Oddziału Straży Granicznej w Szczecinie^[3].

Pierwszym komendantem tworzonego Pomorskiego Oddziału Straży Granicznej (POSG) został mianowany rozkazem ministra spraw wewnętrznych (Pf nr 28 z 14 II 1991 r.) płk Stanisław Głęb. Dnia 1 marca 1991 r. przejął on obowiązki dowódcy Pomorskiej Brygady WOP od jej ostatniego zwierzchnika - płk. dypl. Henryka Grzybowskiemu, a kilka dni później (6 marca) objął stanowisko komendanta POSG. Unia personalna obu stanowisk, funkcji komendanta POSG i dowódcy PBWOP, ułatwiła z jednej strony sformowanie oddziału SG, z drugiej zaś rozformowanie brygady WOP^[4].

W połowie lutego 1991 r. ustalona została w Warszawie typowa struktura organizacyjna nowych jednostek terenowych, która przewidywała, że komenda oddziału SG składać się

będzie z ośmiu wydziałów, ewentualnie samodzielnych sekcji (także stanowiska radcy prawnego), w terenie zaś strażnic i granicznych placówek kontrolnych^[5]. Dwa miesiące później komendant Pomorskiego Oddziału SG powierzył kilku oficerom (rozkazem dziennym z 16 kwietnia) wdrożenie nowej organizacji wewnętrznej. Stanęli oni później na czele tworzonych przez siebie wydziałów:

Ochrony Granicy Państwowej – mjr Stanisław Gajewski

Kontroli Ruchu Granicznego – mjr Andrzej Wyganowski

Techniki i Zaopatrzenia – mjr Andrzej Gracz

Łączności i Informatyki – por. Janusz Syska

Dochodzeniowo-Śledczego – ppłk Andrzej Zgierski

Kadr i Szkolenia – ppłk Janusz Kowalczyk

Prezydialnego – mjr Piotr Auruszkiewicz

Finansów – por. Marek Swęd^[6].

Ponieważ typowa struktura organizacyjna przewidywała etat zastępcy komendanta oddziału, przeto Komendant Główny SG rozkazem personalnym z 28 marca 1991 r. mianował na to stanowisko ppłk. Romana Drabarka. Kilka lat później wprowadzono w etacie kolejnego zastępcę, przez co nastąpił merytoryczny rozdział: jeden z nich był zastępcą do spraw granicznych (faktycznie pierwszym zastępcą komendanta), drugi natomiast do spraw logistyki. Ten podział stanowisk kierowniczych utrzymał się do momentu likwidacji Pomorskiego Oddziału Straży Granicznej.

Terytorialny zasięg działania komendy oddziału Straży Granicznej w Szczecinie, określony w połowie lutego 1991 r., obejmował odcinek od znaku granicznego nr 584 do ujścia Kanału Resko Przymorskie do Morza Bałtyckiego, graniczący od południa z terenem służbowej odpowiedzialności Lubuskiego Oddziału SG w Krośnie Odrzańskim, na północy zaś z Bałtyckim Oddziałem SG w Koszalinie. Bezpośrednią ochronę granicy i kontrolę ruchu granicznego przejęło 13 strażnic usytuowanych w: Czelinie, Cedyni, Chojnie, Gryfnie, Kamieńcu, Barnisławiu, Kościnnie, Stolcu, Karsznie, Świnoujściu, Rewalu, Dziwnowie i Międzyzdrojach oraz 7 granicznych placówek kontrolnych z siedzibami w: Krajniku Dolnym, Kołbaskowie, Lubieszynie, Szczecinie-Portcie, Trzebieży, Świnoujściu oraz Dziwnowie.

Zarządzeniem organizacyjnym nr 021 z 7 maja 1991 r., Komendant Główny Straży Granicznej nakazał rozwiązanie jednostek Wojsk Ochrony Pogranicza i utworzenie organów Straży Granicznej w terminie do 16 maja 1991 r. W związku z tym 15 maja tego roku została ostatecznie rozformowana Pomorska Brygada WOP, a z dniem następnym nowo sformowany Pomorski Oddział Straży Granicznej przejął ochronę granicy państwowej i kontrolę ruchu granicznego na wyznaczonym mu odcinku. Według etatu 44/011 jednostka ta miała docelowo liczyć 1545 funkcjonariuszy i 126 urzędników państwowych^[7]. W dniu 3 czerwca 1991 r. dotychczasowi żołnierze zawodowi Pomorskiej Brygady WOP, którzy zostali

przyjęci do służby w Pomorskim Oddziale SG, złożyli ślubowanie. Niecały rok później (31 V 1992 r.) odbyła się doniosła uroczystość wręczenia POSG sztandaru ufundowanego przez społeczeństwo ziemi szczecińskiej[8].

Zgodnie z obowiązującymi przepisami, Komendant POSG i podlegli mu bezpośrednio komendanci strażnic oraz granicznych placówek kontrolnych byli terenowymi organami Straży Granicznej. Komendant wykonywał swoje zadania przy pomocy podległego mu urzędu, zwanego komendą oddziału (wraz z pododdziałami odwodowym i zabezpieczenia), a komendanci strażnic oraz komendanci granicznych placówek kontrolnych (gpk) realizowali swe czynności w oparciu o personel strażnic i granicznych placówek kontrolnych. Kierownikiem komendy oddziału był zastępca komendanta, który organizował pracę i kierował bieżącą działalnością urzędu[9].

Na Pomorski Oddział SG, jego komendę i jednostki terenowe, nałożone zostały następujące zadania:

Zabezpieczenie granicy państwowej poprzez fizyczną i operacyjną ochronę przed bezprawnym przekraczaniem jej przez osoby i środki transportu, a także przed nielegalnym przemieszczaniem towarów poza przejściami granicznymi;

Organizowanie i wykonywanie kontroli ruchu granicznego w przejściach granicznych;

Wydawanie zezwoleń na przekraczanie granicy państwowej, w tym wiz;

Rozpoznawanie, zapobieganie i wykrywanie przestępstw oraz wykroczeń, ściganie ich sprawców;

Zapewnienie porządku publicznego na obszarze przejść granicznych, a także w strefie nadgranicznej;

Utrzymywanie znaków granicznych na lądzie oraz zabezpieczanie ich przed przemieszczaniem lub przestawianiem;

Ochrona nienaruszalności znaków i urządzeń służących do ochrony granicy państwowej oraz ściganie sprawców zniszczeń i uszkodzeń tych znaków;

Wykonywanie postanowień umów międzynarodowych o stosunkach prawnych na granicy państwowej we współdziałaniu z odpowiednimi organami państwa sąsiedniego;

Gromadzenie i przetwarzanie informacji z zakresu ochrony granicy państwowej i kontroli ruchu granicznego oraz udostępnianie ich właściwym organom państwowym;

Uczestniczenie w usprawnianiu nadzoru nad przestrzeganiem przez statki przepisów obowiązujących na wodach portów w Szczecinie, Świnoujściu, Trzebieży, Policach i Stepnicy we współpracy z Urzędem Morskim w Szczecinie;

Współdziałanie w ochronie granicy państwowej w przestrzeni powietrznej RP z

Wojskami Lotniczymi i Obrony Powietrznej przez informowanie właściwych jednostek tych wojsk o zaobserwowanych statkach powietrznych i obiektach latających/przelatujących przez granicę państwową na małych wysokościach;

Zapobieganie transportowaniu przez granicę państwową odpadów i szkodliwych substancji chemicznych oraz materiałów promieniotwórczych, a także zanieczyszczaniu wód granicznych;

Zapobieganie przemieszczaniu przez granicę państwową narkotyków i środków psychotropowych.

Ponadto POSG wykonywał zadania wynikające z ustawy karno-skarbowej, zwłaszcza w zakresie ścigania skarbowych przestępstw granicznych w obrocie towarowym z zagranicą, ustawy dewizowej, a także w zakresie spraw obronnych^[10].

W wyniku praktycznych doświadczeń i potrzeby usprawnienia efektywności działania służb granicznych, po kilkunastu miesiącach funkcjonowania dokonano zmiany pierwotnego kształtu organów terenowych Pomorskiego Oddziału SG. Został on przeformowany według etatu nr 44/039, przekazując 2 czerwca 1992 r. strażnice nadmorskie w Rewalu, Dziwnowie i Międzyzdrojach, GPK w Dziwnowie oraz posterunki obserwacji wzrokowo-technicznej nad Zalewem Szczecińskim i nad Zatoką Pomorską nowo tworzonemu Morskiemu Oddziałowi Straży Granicznej w Gdańsku. Ten ostatni (powstały po likwidacji Kaszubskiego i Bałtyckiego OSG oraz włączeniu wyżej wymienionej części POSG) przejął dotychczas realizowane przez Pomorski Oddział SG zadania ochrony granicy państwowej na morzu (od linii rozgraniczenia wód Zatoki Pomorskiej między RFN i RP) oraz na wodach Zalewu Szczecińskiego^[11].

Po tej reorganizacji Pomorski Oddział SG obejmował ochroną granicę państwową o łącznej długości 154,48 km, a w jego terytorialnym zasięgu działania znalazło się 10 strażnic oraz 6 granicznych placówek kontrolnych. Wkrótce (początek 1993 r.) powstała – po zawarciu porozumienia ze stroną niemiecką – nowa GPK w Osinowie Dolnym, obejmując przejście drogowe i rzeczne w tej miejscowości. POSG był jedynym w całej formacji, na którego terenie funkcjonowały wszystkie rodzaje przejść granicznych (łącznie wtedy 13), czyli morskie, drogowe, kolejowe, rzeczne i lotnicze. GPK w Krajniku Dolnym obsługiwała ruch drogowy i rzeczny (Widuchowa i Gryfino), podobnie jak GPK w Osinowie Dolnym, w Kołbaskowie – drogowy i kolejowy (Szczecin-Gumieńce), w Lubieszynie – drogowy, w Szczecinie Porcie – morski i lotniczy (Goleniów), w Trzebieży – morski, w Świnoujściu – drogowy i morski^[12].

Organizacyjnemu okrzepnięciu Pomorskiego Oddziału SG towarzyszyła zmiana na stanowisku komendanta. Dotychczasowy, płk Stanisław Głąb, odszedł do rezerwy w sierpniu 1993 r., a na jego miejsce minister spraw wewnętrznych mianował 10 dnia tego miesiąca p. Marka Bieńkowskiego, najpierw pracownika cywilnego, potem - funkcjonariusza. Pełnił on tę funkcję do 31 maja 1996 r., a z pierwszym dniem następnego miesiąca obowiązki komendanta POSG objął płk Andrzej Wyganowski, który dowodził tą

jednostką przez kolejnych pięć lat. Przekazał to stanowisko w grudniu 2000 r. kolejnemu komendantowi – mjr. Maciejowi Jędrzejowskiemu .

W połowie lat dziewięćdziesiątych dokonano niewielkich zmian w zakresie organizacji ruchu granicznego na terenie służbowej odpowiedzialności Pomorskiego Oddziału SG. Dnia 19 grudnia 1995 r. uruchomiona została GPK Rosówek (kat. II) dla otwartego wtedy drogowego przejścia granicznego Rosówek-Rosow, które obsługiwało ruch pojazdów osobowych i autokarów. W dniu 2 stycznia następnego roku otwarto przejścia małego ruchu granicznego Gryfino-Mescherin, Bobolin – Schwenez i Buk – Blankensee, a 12 lipca 1996 r. przejście morskie w Nowym Warpnie^[13].

Organizacja wewnętrzna Komendy Pomorskiego Oddziału SG w ciągu pierwszej dekady działalności nie ulegała większym modyfikacjom, zmieniała się natomiast obsada personalna na stanowiskach kierowniczych, co dotyczyło zwłaszcza terenu, czyli komendantów strażnic i granicznych placówek kontrolnych.

W kierownictwie Komendy SG, usytuowany był także zespół stanowisk samodzielnych (podległych bezpośrednio komendantowi), w którego skład wchodził: rzecznik prasowy, radca prawny, starszy asystent ds. ochrony tajemnicy, starszy asystent ds. ppoż., starszy asystent ds. BHP oraz kapelan.

Kilkuletni okres działalności Pomorskiego Oddziału SG nie przyniósł zasadniczych korekt jego terytorialnego zakresu działania. Zmiana nastąpiła dopiero w końcu ostatniej dekady XX wieku, kiedy to 23 grudnia 1999 r. przejęto od Lubuskiego Oddziału SG strażnicę Namyslin, zwiększając swój stan posiadania do 167,8 km. Linia graniczna biegła w większości rzeką Odrą - 103,2 km, pozostałe 64,6 km przypadło na tzw. „zieloną granicę” idącą lądem. Granicę RP na Zalewie Szczecińskim o długości 20,5 km, strzegli funkcjonariusze Morskiego Oddziału SG^[14]. Wskazane zmiany strukturalno-organizacyjne Pomorskiego Oddziału SG w tym okresie podyktowane były koniecznością dostosowania zasięgu działania ogniw terenowych do nowego podziału administracyjnego kraju. Podporządkowane były także założeniom koncepcji uszczelnienia najbardziej zagrożonych odcinków granicy państwowej oraz dostosowywania zasad ochrony granicy i kontroli ruchu granicznego do wymogów Unii Europejskiej^[15].

Zachodnią granicę Polski na odcinku Pomorskiego Oddziału Straży Granicznej ochraniało w końcu XX wieku - 11 strażnic: Namyslin, Czelin, Cedynia, Chojna, Gryfino, Kamieniec, Barnisław, Kościno, Stolec, Nowe Warpno-Karszno, Swinoujście.

Zadania związane z kontrolą ruchu granicznego realizowane były w 18 przejściach granicznych (6 drogowych, 4 morskich, 3 małego ruchu granicznego, 3 rzecznych, 1 kolejowego i 1 lotniczego), funkcjonujących w ramach 8 Granicznych Placówek Kontrolnych : Swinoujściu Trzebieży, Lubieszynie, Rosówku, Kołbaskowie, Szczecin-Porcie, Krajniku Dolnym, Osinowie Dolnym.

W pierwszej dekadzie funkcjonowania POSG, na kontrolowanym przez niego odcinku

granicy nastąpił ogromny wzrost ruchu osobowego i towarowego. Szerokie otwarcie granic i uproszczenie przepisów kontroli ruchu granicznego spowodowały lawinowy napływ cudzoziemców na tereny Pomorza Zachodniego. Od 1991 r. do 1999 r. na przejściach granicznych POSG w obu kierunkach granicę przekroczyło ogółem ponad 328 milionów osób, z czego 143.284439 w pierwszym pięcioleciu (1991-1995), a 185.053.780 w ostatnich czterech latach. Przeważali zdecydowanie cudzoziemcy, a wśród nich Niemcy, którzy stanowili nawet do 97% obcych obywateli wjeżdżających i wyjeżdżających z Polski. Na taki wzrost ruchu granicznego miały wpływ różnorakie czynniki, by wskazać choćby na rozwijającą się współpracę miast i gmin przygranicznych w ramach inicjatyw lokalnych, znacząca wymiana handlową, a przede wszystkim utrzymujące się w tym okresie zróżnicowanie cen w obu krajach (Polsce i Niemczech) na niektóre artykuły spożywcze i przemysłowe, papierosy, paliwo czy usługi. Sytuacja ta spowodowała, iż po 1990 r. na pograniczu polsko-niemieckim rozwinął się na niespotykaną skalę handel bazarowy – w miastach przygranicznych powstały specjalnie przygotowane przez władze lokalne targowiska, na których głównymi klientami stali się Niemcy.

Główne zagrożenia na odcinku POSG stanowiła w latach 1991-1999 właśnie nielegalna migracja oraz przestępstwa popełniane zarówno przez Polaków, jak i cudzoziemców, do których przede wszystkim należało: przekraczanie granicy państwowej wbrew przepisom, handel ludźmi, nielegalny pobyt w Polsce, niezgodne z prawem świadczenie pracy i prowadzenie działalności gospodarczej. Często zdarzały się fałszerstwa dokumentów podróży, ewidencji pojazdów sprowadzanych z zagranicy, czy dokumentów stanowiących podstawę zarobkowania. Poważnym zagrożeniem był przemyt towarów, a w szczególności: samochodów i motocykli (w tym pochodzących z kradzieży), papierosów, alkoholu, broni i amunicji, narkotyków i anaboliów, elektroniki i sprzętu AGD, artykułów spożywczych i przemysłowych, tkanin i odzieży. Nierzadko zachodziło zjawisko wprowadzania do nielegalnego obrotu towarów bez polskich znaków skarbowych lub z naruszeniem przepisów o ochronie znaków towarowych i zwalczaniu nielegalnej konkurencji[16].

Działalność przemytnicza występująca na odcinku POSG miała w dużej mierze charakter zorganizowany. Członkowie największych grup przestępczych, wywodzący się głównie z miejscowości położonych poza rejonem strefy nadgranicznej, wykorzystywali profesjonalny sprzęt łączności i środki transportu, mieli dobre rozpoznanie procedur celnych państw Unii Europejskiej i szerokie kontakty zagraniczne. Ujawniane przez funkcjonariuszy POSG przypadki przemytu w granicznych placówkach kontrolnych charakteryzowała duża wartość zabezpieczonego towaru oraz znaczna liczba osób biorąca udział w przestępczym procederze. Działalność przemytnicza na odcinku „zielonej granicy” dotyczyła głównie przemytu papierosów, drobnych przedmiotów pochodzących z kradzieży na terytorium Niemiec oraz artykułów spożywczych. Dokonywali jej najczęściej mieszkańcy miejscowości przygranicznych, doskonale znający teren, mający nadto możliwość obserwacji sposobów i miejsc pełnienia służby granicznej.

W pierwszych latach XXI wieku, kiedy nieuchronnie zbliżał się czas wejścia Polski do Unii Europejskiej, Pomorski Oddział SG przeszedł kolejne reorganizacje organów terenowych,

będące swego rodzaju etapem procesu dostosowywania systemu ochrony granicy RP do standardów unijnych. Najpierw, kierując się przede wszystkim wolą samorządów z terenów przygranicznych Polski i Niemiec, przekształcono u progu nowego stulecia (2000 r.), przejście małego ruchu granicznego w Gryfinie w ogólnodostępne, przeznaczone dla ruchu osobowego pojazdów jednośladowych bez silników[17]. Kolejne, istotniejsze zmiany polegały m.in. na likwidacji poszczególnych strażnic i przejmowaniu ich kompetencji przez komendantów GPK w zakresie ochrony przydzielonego odcinka granicy państwowej. Na podstawie zarządzenia Komendanta Głównego SG nr 14 z 16 kwietnia 2002 r. [18], z końcem maja tego roku rozformowano i wyłączono z systemu ochrony granicy państwowej strażnicę w Stolcu, której zadania przejęły strażnice w Kościnnie i Nowym Warpnie-Karsznie. Kilka miesięcy później, z początkiem października, ten sam los spotkał strażnice w Kamieńcu oraz Namyslinie[19]. W przypadku pierwszej z nich, przejęła funkcje i obszar działania strażnica w Barniślawiu, drugiej natomiast – w Czelinie. Z kolei w połowie października 2002 r. zniesiono strażnicę w Świnoujściu, przekazując jej kompetencje GPK w Świnoujściu[20].

Z początkiem 2003 r. strażnice w: Cedyń, Chojnie, Barniślawiu, Kościnnie i Nowym Warpnie-Karsznie zostały wchłonięte przez GPK w Osinowie Dolnym (pierwsza), Krajniku Dolnym (druga), Kołbaskowie, Lubieszynie oraz Trzebieży. Do GPK w Kołbaskowie włączono ponadto GPK w Rosówku, utworzone kilka lat wcześniej[21]. Z dniem 1 I 2004 r. GPK w Świnoujściu została przekazana z Pomorskiego Oddziału SG do Morskiego Oddziału SG, który tym samym przejął do ochrony cały obszar polskiego morza oraz wody Zalewu Szczecińskiego[22]. Po tej modyfikacji struktur terenowych, w skład POSG wchodziły dwie strażnice w Czelinie i Gryfinie oraz sześć GPK w: Osinowie Dolnym, Krajniku Dolnym, Kołbaskowie, Lubieszynie, Szczecinie-Portcie oraz Trzebieży[23].

Od wstąpienia Polski do Unii Europejskiej z dniem 1 maja 2004 r., odcinek granicy ochranianej przez Pomorski Oddział Straży Granicznej, stał się granicą wewnętrzną Unii. Dostosowując się do nowej sytuacji, POSG rozszerzył zakres ruchu granicznego i zmienił status przejścia granicznego Gryfino-Mescherin z przejścia małego ruchu granicznego na drogowe przejście graniczne, w którym dopuszczono ruch osobowy (pieszy i rowerowy) oraz samochodów osobowych. W roku następnym rozszerzono zakres drogowego przejścia granicznego Rosówek o ruch osobowy oraz towarowy pojazdami o dopuszczalnej masie całkowitej 3,5 tony[24]. Z kolei w sierpniu 2005 r. w związku ze zmianami wynikającymi z procesu dostosowania Polski do standardów unijnych, istniejące strażnice i graniczne placówki kontrolne stały się Placówkami Straży Granicznej (PSG). Na terenie POSG funkcjonowało 8 PSG w: Czelinie (od znaku 568 do znaku 615), Osinowie Dolnym (615-669), Krajniku Dolnym (669-730), Gryfinie (730-755), Kołbaskowie (755-789), Lubieszynie (789-838), Trzebieży (838-892) i Szczecinie-Portcie, obejmując łącznie 16 przejść granicznych, w tym: 8 drogowych (Osinów Dolny, Krajnik Dolny, Gryfino, Kołbaskowo, Rosówek, Lubieszyn, Buk-mrg, Bobolin-mrg), po 3 rzeczne (Osinów Dolny, Widuchowa, Gryfino) i morskie (Szczecin-Port, Trzebież, Nowe Warpno), po 1 lotniczym (Szczecin-Goleniów) i kolejowym (Szczecin-Gumieńce)[25]. Z dniem 30 września 2006 r.

powołano do życia samodzielną Placówkę SG w Szczecinie-Goleniowie (wydzieloną z PSG w Szczecinie-Portcie), której podporządkowano lotnicze przejście graniczne Szczecin-Goleniów[26].

Kolejne zmiany w strukturach granicznych Pomorskiego Oddziału SG nastąpiły w 2007 r. Z dniem 27 września tego roku wyłączono z systemu ochrony granicy państwowej PSG w Czelinie, powierzając jej rejon służbowej odpowiedzialności - PSG w Osinowie Dolnym. Niecały miesiąc później (20 października) otworzono drogowe przejście graniczne Gozdowice – Güstebieser Loose (ruch osobowy z wyłączeniem autobusów, towarowy pojazdami o dopuszczalnej masie do 3,5 t)[27].

Wpływ na dalszą sytuację POSG miała realizacja zadań określonych w programie działania Straży Granicznej, który zakładał dostosowanie systemu ochrony granicy państwowej i kontroli ruchu granicznego do standardów Układu z Schengen z dnia 14 czerwca 1985 r. i późniejszych przepisów wykonawczych, przewidujących stopniowe znoszenie kontroli na wspólnych granicach krajów Unii Europejskiej.

W związku z wejściem Polski do Strefy Schengen z dniem 21 grudnia 2007 r., na terenie służbowej odpowiedzialności Pomorskiego Oddziału SG zaprzestano kontroli ruchu granicznego w niżej wymienionych przejściach:

- drogowym Osinów Dolny - Hehenwutzen
- rzeczny Osinów Dolny - Hahensaaten
- drogowym Gozdowice – Güstebieser Loose
- drogowym Krajnik Dolny - Schwedt
- rzeczny Widuchowa-Gartz
- rzeczny Gryfino-Mescherin
- drogowym Gryfino-Mescherin
- drogowym Rosówek – Rosow
- drogowym Kołbaskowo-Pomellen
- małego ruchu granicznego Bobolin – Schwinnenz
- drogowym Lubieszyn – Linken
- małego ruchu granicznego Buk – Blankensee
- kolejowym Szczecin Gumieńce – Tantow/Grambow